

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

17 decembrie

2010

Anul IX

nr. 47 (354)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Sărăcia – factor generator de criminalitate

pag. 3

Abordări privind detașarea într-o funcție

pag. 4

Elementele definiției ale autonomiei băncilor centrale: abordare clasică

pag. 5

„Aderarea RM la UE depinde de reforme, de schimbări”

În cadrul vizitei de lucru pe care a întreprins-o la Chișinău, Jerzy Buzek, președintele Parlamentului European s-a întâlnit cu studenții și profesorii de la Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (FRIȘPA) din cadrul Universității de Stat din Moldova (USM).

Oficialul european a declarat că a adus un mesaj de deschidere a Uniunii Europene față de Republica Moldova. „Sînteți o țară și o națiune importantă, cu o istorie foarte complicată”. Buzek s-a referit la conaționalul său polonez Krashevski, care a vizitat Moldova în secolul al XIX-lea și a constatat o varietate de etnii, religii, culturi, remarcînd energia oamenilor. „Sînteți europeni prin acest mix”, a menționat oaspetele european.

„Este un timp neobișnuit pentru țara dumneavoastră, pentru UE, pentru întreaga omenire. Criza prin care trecem este foarte periculoasă.

Știm ce s-a întîmplat acum 80 de ani, cînd omenirea s-a confruntat cu o altă criză. Trebuie să evităm diviziunile în Europa, naționalismul, trebuie să fim deschiși unii

față de alții”, a remarcat înaltul oficial.

„Sînteți o țară modernă. Ați avut alegeri libere. Vă felicit. Totuși, o mare parte a populației este săracă.

De aceea, sînt necesare reforme, pentru ca să fiți mai eficienți. Din perspectiva UE, este importantă alegerea voastră, a partidelor pe care le-ați ales. Am dori un

regim fără vize între UE și Moldova, un comerț liber, fără frontiere, investiții”, a mai spus Buzek.

Acordul de Asociere vizează necesitatea implementării unor reforme în domeniile economic, social și cel al justiției.

Corupția este, în opinia lui Buzek, un impediment în toate: dezvoltare economică, politici sociale. „Ea mîncă totul”, a conchis acesta. Pentru eficientizarea economiei, investitorii au nevoie de securitate, asigurată de justiție.

Totodată, oaspetele a evidențiat faptul că pentru aderarea RM la UE este nevoie de o compatibilitate între RM și UE.

Ca fost prim-ministru al Poloniei în perioada pregătirii aderării acestei țări la UE, sursa citată a specificat că și țara sa s-a confruntat cu dificultăți. Dar datorită

reformelor, Polonia le-a depășit. „Vreau să vă încurajez să spijiniți reformele, pe cei care le întreprind, iar rezultatele nu vor întîrzia să apară. Aderarea RM la UE depinde de reforme, de schimbări”, a spus președintele Parlamentului European.

Oaspetele a răspuns la întrebările adresate din partea audienței. Întrebat dacă faptul existenței unei zone de ocupație rusească în estul Republicii Moldova va constitui un impediment pentru aderarea la UE, Jerzy Buzek a răspuns că este în primul rînd o problemă bilaterală, între Rusia și R. Moldova. „UE nu se implică foarte mult în aceasta. Totuși, UE spijină Moldova, dar trebuie să fim atenți”, a declarat el.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de cordialitate, oaspetele european fiind îndelung ovaționat.

Asistența UE pentru Moldova este indispensabilă

Oferta Rusiei – gaze mai ieftine, acces liber al vinurilor și produselor agricole moldovenești pe piața rusească, nu poate fi comparată cu susținerea Uniunii Europene, afirmă consilierul prezidențial Vlad Lupan.

„Susținerea UE a venit cu mult înainte de vizita lui Narișkin. Să nu uităm că în 2009 și 2010, UE a fost cel mai important donator al Republicii Moldova”, a declarat acesta. V. Lupan a dat ca exemplu faptul că Moldova a negociat Acordul de Asociere cu UE în doar nouă luni, în timp ce Ucraina face acest lucru de mai bine de trei ani. „Viteza cu care ne-am mișcat și sprijinul Bruxelles-ului ne face să credem că putem scăpa de vize în 18 luni ca și statele balcanice. Asta în condițiile în care la guvernare va rămîne AIE. Un alt acord negociat cu UE, cel de liber schimb, ne va aduce o serie întreagă de posibilități pentru dezvoltarea economică, inclusiv investiții”, a subliniat sursa citată. Veaceslav Ioniță, președinte al Comisiei Parlamentare pentru Buget, Finanțe și Economie din partea liberal-democraților, nu vede nici un motiv pentru ca

Rusia să reducă prețul gazelor. „Nu cred că e ceva serios. Ce dragoste era zece ani în urmă între Rusia și Belarus și cu ce scandal se termină această poveste în prezent”, avertizează deputatul. „Avem o experiență de 20 de ani de aflare în spațiul de influență al Rusiei și singurul rezultat a fost că sîntem cea mai săracă țară a Europei. Rusia nu ne poate oferi un model viabil de dezvoltare”, a subliniat Veaceslav Ioniță.

Boris Vieru, deputat al Partidului Liberal, crede că o alianță de centru-stînga nu va putea beneficia de o asistență financiară considerabilă din partea Federației Ruse, precum cea pe care o va avea alianța de centru-dreapta din partea UE. Liderul liberal a adus ca exemplu anunțul făcut de Jerzy Buzek, președintele Parlamentului European, în cadrul vizitei oficiale la Chișinău, privind decizia de acordare a unei asistențe macro-financiare pentru Republica Moldova în valoare de 90 de milioane de euro, plus alte 100 de milioane de euro prin proiectele politicii regionale. „Dacă Republica Moldova va întoarce spatele Uniunii Europene și ofertelor generoase venite de acolo, în cîteva luni va intra în incapacitate de plată”, consideră Boris Vieru

Începe ziua cu DREPTUL!

IMPORTANT:
Stimați cititori, vă anunțăm că următorul număr al ziarului **DREPTUL** va apărea la 31 decembrie 2010.

◆ Flash

Permisele de călătorie în transportul public vor fi valabile și în 2011

Permisele eliberate pensionarilor și invalizilor pentru călătoria în transportul public din Capitală vor fi valabile și pe parcursul anului viitor.

Primăria municipiului Chișinău a anunțat că deși valabilitatea permiselor de călătorie este pînă la 31 decembrie curent, beneficiarii nu vor trebui să depună actele pentru a primi permise noi, întrucît municipalitatea va prelunge termenul acestora în mod automat.

De permise pentru călătorie în transportul public beneficiază persoanele care au renunțat la compensația de 70 de lei lunar, acordată de Primăria capitalei în acest scop. În prezent, de călătorii gratuite cu troleibuzul și autobuzul în municipiul Chișinău beneficiază 22 500 de pensionari și invalizi de gradul I și II.

4% din cetățenii Federației Ruse consideră Republica Moldova un partener de încredere

Centrul rus pentru Studiarea Opiniei Publice a prezentat rezultatele sondajului anual, care arată încrederea cetățenilor Federației Ruse în țările CSI. Potrivit acestui sondaj, ca și anul trecut, doar 5% din populația Federației Ruse consideră că Republica Moldova este o țară stabilă și de succes. Pe primul loc la acest capitol s-a plasat Kazahstanul cu 34% și Belarusul cu 31% din încrederea populației.

Partenerul cel mai de încredere al Federației Ruse, printre țările CSI, este considerat Kazahstanul cu 37% și Belarusul cu 23%. Moldova la acest capitol deține indicele de 4% (+1% față de anul 2009).

Președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, se bucură de încrederea a 1% din populația rusă (-1% față de anul 2009). Primul loc îl ocupă președintele Kazahstanului, N. Nazarbaev - cu 32%, iar locul doi, președintele Ucrainei, Victor Ianukovici - cu 17%.

Ca și anul trecut, 4% din cetățenii Federației Ruse consideră că în Republica Moldova se respectă drepturile politice, civice și sociale ale populației vorbitoare de limbă rusă. 10% din cetățenii ruși s-ar interesa de istoria și cultura Republicii Moldova (+3% față de anul 2009).

La aeroport va apărea prima parcare supraetajată din Moldova

Parcarea de 150 de locuri din preajma Aeroportului Internațional Chișinău urmează a fi dată în concesiune pentru 20 de ani unui agent economic privat. În schimb, ultimul trebuie să construiască, în doi ani de la data semnării contractului, o parcare supraetajată de 700 de locuri.

Un proiect în acest sens a fost prezentat, recent, de ministrul Economiei, Valeriu Lazăr și avizat de Cabinetul de Miniștri.

„Este un plan de dezvoltare cu o companie germană în acest sens. Este un parteneriat public-privat. Statul va concesiunea pentru 20 de ani această parcare unei firme, care va fi stabilită prin concurs internațional. Astfel, vom avea prima parcare supraetajată din Republica Moldova”, a spus V. Lazăr.

Ministrul a menționat că agentul economic va stabili tarifele și totodată va oferi 2% din venituri Aeroportului Internațional Chișinău. „Aceste venituri vor fi folosite pentru modernizarea Aeroportului”, a conchis ministrul Economiei.

Termenul de valabilitate a timbreleor de acciz a fost prelungit pînă la 31 martie 2011

Timbrele de acciz de tip vechi vor fi în circulație pînă la 31 martie 2011 inclusiv, conform unei decizii a Guvernului. Anterior s-a stabilit că, de la 1 ianuarie 2011, deja vor fi puse în circulație timbre de acciz de tip nou.

Veaceslav Negruța, ministru al Finanțelor, a menționat, în ședință, că răgazul de trei luni va fi acordat producătorilor și importatorilor de țigări și băuturi alcoolice în condițiile în care mai există stocuri de producție pe care s-au aplicat deja timbrele de acciz de tip vechi.

Potrivit ministrului, pentru moment, în stoc se află circa șase milioane de pachete de țigări pe care au fost aplicate deja timbrele de acciz de tip vechi. Consumul lunar este de circa două milioane de pachete, astfel încît pînă la 31 martie stocul va fi epuizat.

Noile timbre de acciz vor avea mai multe semne de protecție, care vor exclude falsificarea acestora și vor permite o mai bună monitorizare a procesului de circulație și comercializare a băuturilor alcoolice. Serviciul Fiscal de Stat a anunțat că se obligă să înlocuiască și să achite cheltuielile necesare, în cazul în care agenților economici le vor mai rămîne în stocuri accize de tip vechi.

Stimați angajați ai Ministerului Afacerilor Interne,

Cu onoare, plăcere și deosebită considerație, mă adresez, acum, în pragul aniversării a două decenii de la crearea Poliției Republicii Moldova, precum și celebrării sărbătorii profesionale a colaboratorilor organelor afacerilor interne, felicitîndu-i pe toți acei, care își dedică întreaga forță pentru asigurarea și garantarea unui climat propice conviețuirii în deplină siguranță în societate.

Astăzi, Republica Moldova este o țară stabilă, aflată pe calea prosperării. Sîntem îndreptățiți să afirmăm că, acesta este inclusiv și meritul Poliției, care prin tot ceea ce a făcut și continuă să facă, s-a afirmat ca instituție esențială a statului de drept, care se bucură de încrederea poporului în slujba căruia s-a angajat, de respectul celorlalte instituții naționale și de prestigiu internațional.

Democratizarea vieții sociale, racordarea Republicii Moldova la valorile autentice ale spiritului și practicii lumii mo-

derne, obligă la responsabilitate și profesionalism pe cei care își desfășoară activitatea în această instituție importantă a statului nostru de drept.

Doresc să remarc, cu această ocazie, preocuparea constantă și aportul polițiștilor la descoperirea faptelor prin care se atentează la integritatea resurselor financiare și materiale ale statului ori patrimoniului cetățeanului, în general, dar, mai ales – a siguranței acestuia.

Noi ne punem speranța în dumneavoastră, pentru că devotamentul cu care vă faceți datoria înseamnă pentru cetățenii Republicii Moldova garanția unei vieți mai liniștite și sigure.

Vă mulțumim pentru abnegația de care dați dovadă și pentru responsabilitatea cu care tratați rigorile meseriei dumneavoastră!

La ceas aniversar, în nume personal, precum și al întregului Corp de Procurori, doresc să transmit, atît actualului efectiv al Ministerului Afacerilor Interne, cît și celor care de-a lungul timpului au îndeplinit această misiune, multă sănătate, împliniri personale alături de familiile dumneavoastră și succes deplin în îndeplinirea responsabilităților care v-au revenit prin lege în folosul cetățenilor!

Cu profund respect,

Valeriu ZUBCO,

Procuror General al Republicii Moldova

În Republica Moldova va fi elaborată o nouă Strategie anticorupție

Prim-ministrul Vlad Filat a participat recent la Conferința Națională Anticorupție cu genericul „Progrese și perspective în reprimarea corupției”, potrivit Direcției comunicare și relații cu presa a Guvernului.

Evenimentul a fost organizat de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în colaborare cu Misiunea Uniunii Europene de asistență la frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) și s-a desfășurat în contextul Zilei mondiale a luptei contra corupției. La conferință au participat reprezentanți ai autorităților publice centrale, ai societății civile și experți străini.

Prim-ministrul Vlad Filat a subliniat că marcarea acestei zile la nivel internațional demonstrează nevoia de solidarizare mondială și eforturile pe care statele lumii le

întreprind în vederea modificării radicale a atitudinii față de corupție.

Vlad Filat a menționat că, combaterea corupției este caracterizată prin intoleranță totală față de acest fenomen și lipsa oricăror compromisuri sau excepții, amintind că lupta împotriva corupției este una din prioritățile Programului de guvernare „Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”.

Premierul a precizat că pe parcursul anului 2010 au fost amplificate practicile consensuale și multisectoriale de prevenire a corupției prin consolidarea cadrului legislativ și instituțional; implementate noi instrumente de diagnosticare a corupției; încurajat parteneriatul constructiv între autoritățile statale, societatea civilă și sectorul privat; intensificată cooperarea cu instituțiile internaționale de profil;

accelerat cursul de integrare europeană, în cadrul căruia unul din domeniile prioritare îl constituie lupta cu corupția.

„Sigur, aceste rezultate nu sînt suficiente pentru a spune că progresul în lupta cu corupția este unul semnificativ. Contracurarea corupției trebuie să devină un obiectiv de importanță națională, realizarea căruia se va obține cu implicarea activă a întregii societăți”, a spus Vlad Filat.

Prim-ministrul a specificat că, în prezent, se simte nevoia unor măsuri anticorupție vizibile, fiind necesară integrarea luptei anticorupție într-o nouă Strategie națională, de prevenire și combatere a corupției, care să fie clară, comprehensivă și coerentă.

Vlad Filat a menționat că noul document de politici anticorupție trebuie să fie direcționat spre perfecționarea cadrului existent de preveni-

re și combatere a corupției, reforma sistemului judiciar, asigurarea independenței autorităților implicate în lupta contra corupției, modificarea sistemului de verificare a declarației pe venituri și proprietate a persoanelor care activează în serviciul public, eficientizarea sistemului de petiționare în serviciul public etc.

Directorul CCCEC, Viorel Chetaru a menționat că Republica Moldova a pășit pe calea ireversibilă a combaterii corupției, în acest an fiind întreprinse un șir de măsuri de ordin legislativ, de prevenire a cazurilor de corupție, fiind utilizată experiența internațională în domeniu.

Totodată, sursa citată și-a exprimat speranța că noua Strategie anticorupție, ce urmează a fi elaborată, va stabili noi priorități în lupta împotriva acestui flagel.

Armonizarea legislației Republicii Moldova în domeniul azilului și migrației – o primă treaptă de ascensiune pentru obținerea regimului liberalizat de vize

Recent, Centrul de Armonizare a Legislației a organizat un seminar de instruire cu tematica „Cerințele legislației UE în domeniul azilului și migrației și implementarea acestora”. La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, Biroului de Migrație și Azil, Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, Centrului Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Serviciului Grăniceri.

Training-ul a fost prezentat de expertul internațional Juris Gromovs și s-a dovedit a fi o continuare a seminarului cu genericul „Politicele Uniunii Europene privind Spațiul de Justiție, Libertate și Securitate”, de care au beneficiat în luna noiembrie curent toate autoritățile naționale, implicate în procesul de reforme interne în acest domeniu, conform standardelor UE și asigurat prin intermediul instrumentului TAIEX al Comisiei Europene.

În contextul negocierii Acordului de Asociere cu UE și al dialogului privind liberalizarea regimului de vize, relevăm faptul că spațiul de justiție, libertate și securitate, în cadrul căruia un loc important îi revine politicii UE în materie de azil și migrație, reprezintă un domeniu sensibil pentru Republica Moldova. Astfel, seminarul de instruire în domeniul azilului și

migrației s-a dovedit a fi unul oportun și eficient, avînd drept scop primordial familiarizarea funcționarilor publici ai autorităților menționate cu aspectele teoretice și practice ale politicii comune a UE în domeniul azilului și migrației, prin prisma reglementărilor legislației UE.

Pe parcursul prezentării, participanții au fost interesați în mod special de subiecte, care prezintă un caracter mai problematic, precum: cerințele care trebuie îndeplinite de persoana ce solicită azil, procedurile de acordare a azilului și statutului de refugiat, aspectele ce țin de armonizarea legislației în domeniul azilului și migrației. La acest ultim aspect, menționăm că expertul Juris Gromovs a accentuat faptul că armonizarea legislației în domeniul migrației și azilului cu legislația UE va constitui începutul procesului, dar urmează a fi întreprinse acțiuni concrete pentru implementarea și punerea în aplicare a acestei legislații.

Menționăm că organizarea seminarului a fost posibilă în contextul asistenței oferite de proiectul TACIS „Suport pentru implementarea acordurilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană”, finanțat de Uniunea Europeană.

Sărăcia – factor generator de criminalitate

Fiecare al treilea moldovean este de părerea că în ultimii 5 ani, criminalitatea în localitatea sa a sporit, iar puțin peste 30 la sută din populație consideră că fenomenul dat a rămas la același nivel. Aceasta este doar una dintre concluziile studiului „Nivelul de victimizare a populației în Republica Moldova”, lansat recent de Fundația Soros-Moldova.

Ponderea celor care împărtășesc această opinie este mai mare în principalele orașe ale țării și mai mică în mediul rural. Astfel, practic fiecare al doilea respondent din Chișinău și Bălți a menționat că în perioada vizată, fenomenul criminalității a luat amploare. În același timp, doar a cincea parte din locuitorii de la sate au dat un răspuns pozitiv în acest sens.

Dintre persoanele chestionate, mai bine de 2/3 consideră sărăcia drept factor principal care a condus la sporirea gradului de criminalitate, iar 1/3 dau vina pe nivelul redus de calificare a poliției și instabilitatea politică. În funcție de mediul rezidențial, ponderea celor care consideră calificarea redusă a organelor de poliție drept factor important este de aproape două ori mai mare în Capitală și în Bălți, decât în mediul rural și orașele mici, unde aproape jumătate din respondenți au numit drept factor primordial instabilitatea politică.

De asemenea, peste 30 la sută dintre moldoveni și-au exprimat opinia că în ultimii ani, infracțiunile au devenit mai violente, numărul acestora prevalând din nou în cele două orașe mari, Chișinău și Bălți.

Percepția moldovenilor despre propria securitate

Cercetarea realizată de Soros-Moldova a scos în evidență și faptul că, deși o bună parte a populației se simte în siguranță pe timp de zi acasă, pe stradă și în locurile publice, ponderea persoanelor care nu se simt protejate este destul de mare.

Potrivit datelor prezentate în studiu, aproape jumătate dintre moldoveni se arată mai puțin satisfăcuți sau deloc satisfăcuți de modul în care le este asigurată securitatea personală. Astfel, pe timp de zi, practic fiecare a treia persoană nu se simte protejată în piață, fiecare a patra - în transportul public, iar fiecare a cincea - în locurile de agrement, parcuri, magazine, pe

stradă. Majoritatea celor care au oferit asemenea răspunsuri locuiesc în Capitală sau sînt femei.

Alarmant este faptul că circa 10 la sută din cei chestionați au declarat că nu se simt protejați în propria casă, și mai alarmant că, în pofida acestui fapt, practic fiecare al patrulea cetățean nu întreprinde nici un fel de măsuri speciale pentru asigurarea securității locuinței sale. Gradul de nesiguranță al respondenților acasă, pe stradă și în locurile publice sporește considerabil pe timp de noapte. În consecință, fiecare al doilea a menționat că noaptea se simte foarte nesigur în stradă, mai bine de 40 la sută - în transportul public, iar peste 30 la sută - în magazine, parcuri, restaurante, baruri, discoteci. Procentul persoanelor care se simt neprotejate la domiciliu crește mai bine de două ori și este mai mare în rândul femeilor, inclusiv și în mediul rural. Acest fapt poate fi explicat prin aceea că în orașele mari, populația dispune de mijloace de securitate mai sofisticate decât la sate și chiar decât în orașele mici. Astfel, dacă în localitățile rurale, cele mai importante mijloace de securizare a locuințelor sînt lacățele și ciînii, atunci în Chișinău, 50% din respondenți au spus că dispun de uși de metal, 10% - că au grilaje la uși și ferestre, iar 11% - sisteme de alarmă. Circa 6% au menționat că dispun de arme. Dintre aceștia, fiecare a treia persoană a precizat că deține arma în scop de protejare a familiei.

Autorii studiului evidențiază faptul că securitatea, inclusiv protecția personală, deseori sînt percepute de către cetățeni prin prisma existenței consumului de droguri în comunitate. Aceștia remarcă și o altă tendință: în comunitățile cu un grad de solidaritate mai înalt, unde oamenii sînt uniți și se ajută unii pe alții, locuitorii se simt

mai protejați decât în cele cu un grad de solidaritate redus, unde oamenii sînt distanțați și fiecare își vede de treburile personale.

Doar 1/3 din moldoveni cred că statul și poliția le asigură securitatea

Cecetătorii și-au pus drept scop și studierea gradului de satisfacție a populației vizavi de activitatea poliției, procuraturii, instanțelor

5 puncte, unde 1 înseamnă foarte proastă, 3 - medie, iar 5 - foarte bună, respondenții au calificat-o drept medie. Aceștia au apreciat ca medie și următoarele aspecte ale activității organelor de poliție: investigarea și descoperirea infracțiunilor, asigurarea unui mediu sigur de trai, prevenirea infracțiunilor, utilizarea resurselor publice într-un mod eficient și corect, garantarea drepturilor omului, respectarea legislației.

Percepțiile privind gradul de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu de către poliție variază nu doar în funcție de mediul de trai, ci și de contactele persoanelor cu oamenii legii în perioada recentă. În această ordine de idei, ponderea celor care cred că activitatea instituției respective s-a înrăutățit este de circa 1,5 ori mai mare în grupul celor care au avut contacte cu poliția.

Conform rezultatelor cercetării, această discrepanță în atitudine poate fi explicată prin comportamentul relativ agresiv al poliției față de persoanele în cauză sau față de rudele acestora. Astfel, fiecare a treia persoană din această categorie a declarat că a fost maltratată psihologic, a fost supusă unui comportament brutal, iar fiecare a noua a recunoscut că a fost bătută în comisariatele de poliție. În același timp, 14 % susțin că rudele lor au fost bătute. În rezultat, peste 60 la sută din respondenții care au avut contacte cu poliștii au menționat că sînt satisfăcuți în mică măsură de comportamentul acestora și că schimbări calitative în activitatea instituției vizate nu s-au produs.

În ultimii ani, circa 50% din moldoveni au fost victime ale infracțiunilor

Conform rezultatelor cercetării, rata victimizării populației în ultimii 5 ani este destul de înaltă. În perioada vizată, aproape jumătate din

persoanele chestionate au fost victime a cel puțin un tip de infracțiune, iar 15 la sută - a mai multor tipuri de infracțiuni. Totuși, în 2009, acest fenomen a înregistrat o tendință de scădere.

Rata victimizării la nivel de gospodărie a constituit puțin peste un sfert, iar cea la nivel individual - puțin peste 1/3. În funcție de tipul locuinței, familiile care trăiesc în cămine sînt mai puțin expuse victimizării decât cele care locuiesc în case la sol sau în apartamente, fapt ce se explică, în mare parte, prin diferențele de venit.

O rată mai mare a victimizării se atestă în Chișinău, în rândurile tinerilor de 16-24 de ani, precum și a celor de 25-34 de ani, în grupul celor cu un venit mai mare și în mediul persoanelor care au locuit în comunitatea respectivă mai puțin de 5 ani. Odată cu mărirea numărului de ani trăiți într-o localitate anumită, procentul victimelor a cel puțin o infracțiune se reduce substanțial. De asemenea, ponderea femeilor care au fost supuse infracțiunilor este mai mare decât cea a bărbaților.

Potrivit studiului, peste 2/3 din infracțiuni au fost comise la locul de trai al victimelor. Dacă infracțiunile la nivel de gospodărie, cum ar fi furturile de mașini, biciclete, motociclete, cele prin efracție, au fost comise în general pe timp de noapte, atunci infracțiunile la nivel individual, cum ar fi furturile obiectelor personale, abuzurile sexuale, atacurile, amenințările s-au produs mai mult pe timp de zi.

Totodată, o bună parte din infracțiunile la nivel individual au fost comise de 2 și mai multe persoane. Dintre acestea, 45% se referă la atacuri/amenințări la persoană, 70 % - la jafuri și 13% - la cazuri de abuz sexual. Fiecare a doua victimă îl cunoștea foarte bine pe abuzator, ultimul fiind fostul iubit/iubită, prieten sau rudă. De asemenea, în fiecare al patrulea caz de jaf cu aplicarea forței și în fiecare al optulea caz de atac/amenințare, infractorii dispuneau de arme.

Furturile de mașini – infracțiunile raportate la poliție cel mai frecvent

Cercetarea denotă că rata de raportare a infracțiunilor la

poliție este destul de redusă. În dependență de tipul de infracțiune, cel mai frecvent se adresează la poliție persoanele care s-au confruntat cu furturile de mașini, de motociclete, de scutere și furturile prin spargere, iar cel mai rar sînt raportate cazurile de dispariție a obiectelor personale, trafic de ființe umane, abuz sexual. Este îngrijorător faptul că doar 27 la sută dintre respondenți au anunțat organele abilitate că au căzut victime ale jafului cu aplicarea forței.

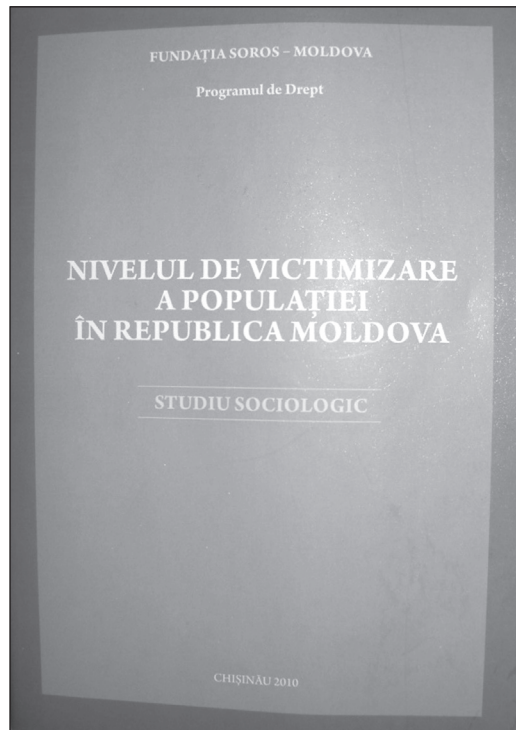
Dacă în cazul infracțiunilor la nivel gospodăresc, majoritatea victimelor au anunțat poliția pe motiv că doreau să-și recupereze bunurile sau banii, atunci în cel al infracțiunilor la nivel individual sau adresat oamenilor legii pentru că doreau ca făptașul să fie prins și pedepsit.

Peste jumătate din cei care s-au adresat totuși organelor de poliție după ajutor, nu au rămas satisfăcuți de acțiunile întreprinse de acestea, menționînd printre motivele principale următoarele: poliția nu a manifestat suficient interes față de cazul respectiv sau nu a întreprins măsuri suficiente, infractorul nu a fost depistat. Studiul denotă și faptul că marea majoritate a victimelor preferă să nu se adreseze la poliție, deoarece nu are încredere în aceasta.

Autorii raportului au analizat și atitudinea populației față de pedepse. Conform rezultatelor obținute, cetățenii sînt destul de reticenti în ceea ce privește aplicarea unor pedepse aspre persoanelor care au săvîrșit prima infracțiune, chiar și în condițiile în care este vorba de furtul unor obiecte de valoare prin efracție. Astfel, 2/3 din respondenți au indicat că pentru un tînăr care a furat pentru prima dată un televizor, ar prefera în calitate de pedeapsă amendă sau munca neremunerată în folosul comunității și doar 12% s-au exprimat pentru condamnarea la închisoare.

Cercetarea a fost realizată de către Fundația Soros-Moldova și este primul studiu de victimizare din Europa de Est și Centrală, precum și din țările fostei URSS.

Lilia DUMINICA

Moldova, între Paraguay și Ghana, într-un clasament privind gradul de democrație

Republica Moldova se situează pe locul 60 într-un clasament privind gradul de democrație în lume, elaborat de „Democracy Ranking Association” și prezentat, recent, la Viena.

Moldova face parte din grupa medie de țări în care situația este apreciată drept „stabilă”, avînd un punctaj de circa 52%. Țara noastră a urcat trei poziții în clasamentul respectiv față de indicii înregistrați anul precedent.

Este de remarcat că Republica Moldova se află pe locul 47 în ce privește evoluția democrației în ultimii cinci ani, punctajul căreia a crescut cu 1,23 unități.

50	Mongolia	54.40	56.62	+
51	Mexico	57.50	55.27	-
52	Albania	52.56	54.77	+
53	South Africa	54.46	54.70	-
54	Namibia	52.82	54.26	-
55	Colombia	53.87	54.02	-
56	Philippines	56.95	53.97	-
57	Ukraine	52.89	53.62	-
58	Botswana	52.19	53.00	-
59	Paraguay	48.81	52.07	+
60	Moldova	50.46	51.66	+
61	Ghana	50.47	51.42	+
62	Macedonia, FYR	49.05	51.20	+
63	Nicaragua	50.51	50.57	-

În clasamentul „Democracy Ranking Association”, Moldova este devansată de Ucraina, care se situează pe locul 57. Georgia se plasează pe treapta a 68-a, Armenia - 83-a, Rusia - pe locul 87. România este clasată pe locul 40.

Pe primele zece poziții ale clasamentului se situează Norvegia, Suedia, Finlanda, Elveția, Danemarca, Noua Zeelandă, Olanda, Irlanda, Germania și Marea Britanie. La polul opus, ultimele cinci în top se plasează Zambia, China, Nigeria, Republica Central Africană și Etiopia.

Clasamentul „Democracy Ranking Association” conține scorul democrației pentru o sută de țări.

• Tribuna viitorilor juriști

Abordări privind detașarea într-o funcție

Natalia UNTILA,
masterand
Facultatea de drept, USM

Detașarea într-o funcție este actul prin care se dispune schimbarea temporară a locului de muncă, prin dispoziția angajatorului, la un alt angajator, în scopul executării unor lucrări în interesul acestuia și poate fi dispusă pe o perioadă de cel mult un an. În mod excepțional, prin detașare se poate modifica și tipul de muncă, dar numai cu consimțământul scris al salariatului.

Detașarea este reglementată în art.71,72 Codul muncii al Republicii Moldova. Potrivit art.71 alin.(1) CM, detașarea poate fi dispusă numai cu acordul scris al salariatului pentru o perioadă de cel mult un an și se efectuează în temeiul unui contract individual de muncă distinct pe durată determinată. În caz de necesitate, perioada detașării poate fi prelungită, prin acordul părților, cu încă cel mult un an. Pentru unele categorii de salariați (art.302 CM), detașarea poate fi dispusă pe o durată mai mare decât cea indicată în alin.(1). Salariatul detașat are dreptul la compensarea cheltuielilor de transport și a celor de cazare, precum și la o indemnizație specială în conformitate cu legislația în vigoare. Prin detașare se poate modifica și specificul muncii, dar numai cu acordul scris al salariatului.

În scopul reglementării modului de detașare în hotarele Republicii Moldova și în străinătate a salariaților întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din Republica

Moldova, Guvernul Republicii Moldova hotărăște aprobarea Regulamentului cu privire la detașarea salariaților întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din țară.

Detașarea salariatului se efectuează de către conducătorul întreprinderii, iar în cazul absenței conducătorului (concediu, deplasare în interes de serviciu etc.) – de către persoana ce execută funcțiile acestuia prin eliberarea legitimației de deplasare.

Detașarea salariatului în străinătate și eliberarea legitimației de deplasare se efectuează în baza ordinului conducătorului întreprinderii, cu indicarea scopului și termenului detașării, precum și a țării gazdă. Detașarea salariatului în hotarele Republicii Moldova poate să se efectueze la decizia conducătorului întreprinderii, doar în baza legitimației fără emiterea ordinului.

Detașarea în străinătate a membrilor Guvernului, viceministrilor, directorilor serviciilor, birourilor, altor autorități publice centrale de lângă Guvern și a adjunctilor lor se va efectua după coordonarea prealabilă cu prim-ministrul Republicii Moldova și informarea misiunilor diplomatice respective ale Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Alți funcționari publici din ministere, servicii, birouri, alte autorități publice centrale, cu excepția colaboratorilor care efectuează investigații operative de serviciu, se detașează după coordonarea prealabilă cu ministrul de stat.

Detașarea în străinătate a conducătorilor autorităților administrației publice locale și funcționarilor publici din cadrul acestora se efectuează în baza deciziei consiliului autorității respective.

Detașarea în străinătate a delegațiilor oficiale conduse de către președintele Republicii Moldova, prim-ministrul Republicii Moldova se va efectua în baza hotărârii respective a Guvernului, cu

indicarea surselor de finanțare a cheltuielilor aferente deplasării.

În cazul vizitelor oficiale peste hotarele țării ale președintelui Republicii Moldova, președintelui Parlamentului Republicii Moldova, prim-ministrului Republicii Moldova și ale conducătorilor misiunilor diplomatice ale Moldovei în străinătate, conform regulilor de protocol stabilite, aceste persoane necesită să fie însoțite de soție (soț), persoanelor însoțitoare li se achită diurnele, conform categoriei doi. Cheltuielile pentru diurne, cazare și transport se restituie persoanelor însoțitoare în modul stabilit.

Termenul detașării salariaților se determină de către conducătorii întreprinderilor și nu poate depăși doi ani la detașarea peste hotare și 60 de zile calendaristice – în hotarele Republicii Moldova, fără a lua în calcul timpul aflării în drum. Termenul detașării muncitorilor, conducătorilor și specialiștilor detașați pentru executarea lucrărilor de montaj, reglare, reparație și construcție nu va depăși un an, cu excepția timpului aflării în drum. În anumite cazuri, termenele de detașare mai îndelungate pot fi stabilite de către Guvernul Republicii Moldova.

Salariatul detașat i se păstrează locul de muncă (funcția) și salariul mediu pentru timpul deplasării, inclusiv pentru timpul aflării în drum, iar la detașarea în străinătate pe un termen ce depășește 6 luni – 75 la sută din salariul mediu lunar la locul respectiv de muncă.

La detașarea persoanei, care lucrează prin cumul, salariul mediu se păstrează la acea întreprindere care a detașat persoana respectivă. În cazul detașării în același timp de la lucrul de bază și cel prin cumul, salariul mediu se păstrează la ambele funcții, iar cheltuielile pentru plata deplasării se repartizează de comun acord între întreprinderile care îl delegă.

Potrivit documentelor confirmative, salariatului detașat i se achită cheltuielile

de transport pînă la locul de destinație și retur – spre locul permanent de muncă cu transportul aerian, feroviar, naval, transportul auto public, cu excepția taximetrelor, la tarifele clasei economice, incluzînd plata pentru asigurarea de stat a pasagerului la transport și achitarea serviciului prestat la vînzarea preliminară a biletelor de călătorie. În cazul neprezentării documentelor de călătorie, achitarea pentru transport pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează conform tarifului minim.

Salariatul detașat i se achită și cheltuielile pentru călătoria în transportul public (cu excepția taximetrelor) pînă la gară, aerogară, debarcader și retur, în caz dacă ele nu sînt amplasate în raza localității unde a fost detașat, conform actelor de călătorie prezentate, iar la detașarea salariatului în străinătate, cu excepția României și țărilor C.S.I. i se achită cheltuielile pentru deplasarea tur-retur pe distanța dintre aeroport, gară sau debarcader și locul de cazare cu transportul public sau cu autorizația conducătorului – călătoria cu taximetru.

În cazul existenței mai multor tipuri de transport care leagă locul de muncă permanent și locul deplasării, administrația poate să propună persoanei detașate un tip de transport pe care urmează să-l folosească. În caz dacă lipsește o astfel de propunere, salariatul de sine stătător rezolvă problema privind alegerea transportului.

În caz de utilizare de către salariatul detașat a transportului de serviciu sau a transportului auto personal, lui i se compensează cheltuielile pentru combustibil și lubrifiante, în conformitate cu ruta și kilometrajul, aprobate de conducătorul întreprinderii, precum și cantitatea necesară de materiale de marca respectivă, dacă sînt prezentate documentele (chitanțele, cecurile) eliberate de stațiile de alimentare cu combustibil, care confirmă cheltuielile menționate.

Salariatului detașat i se recuperează cheltuielile efective pentru cazare, inclusiv achitarea serviciilor obligatorii, prestate în hoteluri, conform cerințelor privind utilizarea camerelor din hoteluri, în mărime ce nu va depăși plafoanele de cazare pentru fiecare 24 ore. Cheltuielile efective pentru închirierea încăperii se confirmă cu anexarea documentelor (conturilor) la decontul de avans. Nu se permite achitarea cheltuielilor pentru cazare în hoteluri în baza conturilor comune, fără a fi indicate în ele numerele camerelor ocupate, perioada aflării, numele celor cazați, tipurile cheltuielilor etc. În același mod se compensează și cheltuielile suportate la închirierea încăperii de locuit în timpul opririi forțate în drum, confirmate documentar.

În situațiile în care nu sînt prezentate documente confirmative privind cazarea, eliberate de unitățile hoteliere sau altele similare, în calitate de document poate servi contractul de chirie încheiat între persoana detașată și proprietarul locuinței – în cazul deplasării peste hotarele Republicii Moldova, iar în cazul deplasării pe teritoriul Republicii Moldova se încheie contract cu deținătorul patentei de întreprinzător în baza căreia proprietarul a dat locuința cu chirie. În acest caz, recuperarea cheltuielilor se va efectua în conformitate cu documentele prezentate cu condiția că aceste cheltuieli nu vor depăși 70% din plafoanele de cazare.

Persoanei detașate i se restituie, potrivit documentelor justificative prezentate de ea, cheltuielile pentru:

a) obținerea pașaportului străin și vizei, precum și pentru viza de reședință în pașaport și alte taxe aferente obținerii acestora;

b) comisioanele și taxele bancare la schimbarea valutei străine sau cecului în bancă în valuta corespunzătoare;

c) telefaxuri, convorbiri interurbane de serviciu cu instituția care l-a detașat sau

cu alte instituții ce țin de scopul detașării și care se compensează conform dispoziției conducătorului;

d) taxele rutiere și alte cheltuieli specifice la plecarea salariatului cu transportul auto, care nu este de uz public;

e) cheltuielile pentru transportul bagajelor, care se compensează conform dispoziției conducătorului;

f) spezele pentru asistența medicală în condițiile și cazurile stabilite de Ministerul Sănătății, cum ar fi vaccinarea și procurarea medicamentelor specifice țărilor și localităților cu o climă greu de suportat, spitalizarea și intervențiile chirurgicale, în caz de necesitate acută (pentru zilele de spitalizare diurna nu se acordă);

g) cheltuielile în legătură cu decesul salariatului în străinătate și transportarea lui în patrie.

În cazul incapacității temporare de muncă a persoanei detașate, acesteia i se restituie, pe baze generale, cheltuielile pentru cazare (în afara cazurilor cînd se află în staționare la tratament), și i se plătesc diurnele pe întreaga perioadă de timp, pînă cînd, conform stării sănătății, nu poate intra în exercițiul funcțiilor sau reveni la locul permanent de trai, dar nu mai mult de două luni.

Incapacitatea temporară de muncă a salariatului detașat, precum și imposibilitatea de a reveni la locul permanent de trai din cauza bolii, urmează să fie confirmată în modul stabilit.

Pentru perioada de incapacitate temporară de muncă, salariatului detașat i se plătește, pe baze generale, o indemnizație pentru pierderea temporară a capacității de muncă.

Modul de încetare a detașării este expirarea duratei pe care a fost dispusă detașarea. La împlinirea termenului, raportul juridic de muncă dintre salariatul detașat și unitate încetează, persoana în cauză revenind la unitate în funcția și cu salariul avut anterior.

Republica Moldova va beneficia de implementarea strategiei UE pentru regiunea Dunării

Aprofundarea contactelor economice cu țările membre ale UE, modernizarea portului Giurgiulești, protecția deltei Dunării, îmbunătățirea calității apei, prevenirea inundațiilor – sînt doar cîteva avantaje pe care le oferă Republicii Moldova strategia UE pentru regiunea dunăreană.

Chiar dacă, din punct de vedere geografic, țara noastră are doar tangență cu rîul Dunărea, ea ar putea beneficia de oportunitatea de a colabora mai eficient cu statele membre ale regiunii dunărene și ale UE, în vederea implementării a peste 200 de proiecte prevăzute de această strategie.

„Strategia UE pentru regiunea dunăreană nu ține doar de Dunăre, iată de ce, alături de Republica Moldova este implicată și Republica Cehă, prin care nu curge Dunărea”, explică reprezentantul Comisiei Europene, expert în domeniul strategiei, Olivier Baudelet.

Strategia pentru regiunea dunăreană a fost elaborată și adoptată recent de către Comisia Europeană la solicitarea unui grup de state membre ale regiunii dunărene, care se confruntă cu aceleași probleme, dar au și aceleași oportunități. Scopul strategiei este de a îmbunătăți viața celor 115

milioane de oameni care trăiesc în regiunea extinsă a Dunării. Platforma reprezintă o nouă formă de cooperare în regiune și este a doua inițiativă de acest gen din UE, alături de strategia Mării Baltice.

Cu toate acestea, regiunea se confruntă cu o serie de provocări, cum ar fi poluarea apei, inundațiile, potențialul de navigație neexploatat.

Strategia pentru regiunea dunăreană își propune să asigure o mobilitate durabilă prin rețele de drumuri, de căi fe-

rate, dar și să mărească volumul de mărfuri, transportate pe căile riviere. Alte obiective ar fi îmbunătățirea calității apei, protecția mediului și resurselor acvatice, restabilirea ecosistemelor, prevenirea inundațiilor și stimularea climatului de afaceri.

„Adoptarea strategiei nu înseamnă implementarea unor proiecte concrete pentru Republica Moldova. Interesul RM este unul enorm în favorizarea și aprofundarea relațiilor economice cu țările UE, dar și cu statele balcanice, prin căi alternative, cum ar fi această platformă de dialog și colaborare. Chiar dacă din punct de vedere geografic avem doar o tangență cu rîul Dunărea, oportunitățile sînt practic egale pentru toate țările membre”, spune șeful-adjunct al Direcției politice, planificare strategică și asistență externă din cadrul Cancelariei de Stat, Dumitru Alaiba.

Prima întrunire a reprezentanților țărilor membre ale regiunii va avea loc în aprilie-mai 2011. Implementarea proiectelor urmează să înceapă în vara aceluiași an, iar primele rezultate sînt așteptate în 2012, atunci cînd se va elabora primul raport privind implementarea strategiei.

Elementele definitorii ale autonomiei băncilor centrale: abordare clasică

Crearea Băncii Centrale (în continuare BC) în cadrul statului de drept spre deosebire de „modelarea” autonomiei BC este mult mai recentă. Între anii 1980-1990, drept urmare a modificărilor statutului BC, aceasta, de la o instituție subordonată executivului a devenit o instituție autonomă. Unele state au reflectat acest „consens politic și social” în legi organice, altele în Constituție. Tipic această extensie a fost realizată în funcție de practica legislativă internă și de nivelul de dezvoltare economică a țării la etapa dată.

Pe de altă parte, indiferent de apartenența BC în cadrul sistemului de organizare a statului, câteva studii empirice au evaluat gradul și măsurile de influență a autonomiei BC prin prisma celor patru elemente definitorii descrise mai jos. Acestea au fost recunoscute și de către Institutul European Monetar, precursorul Băncii Centrale Europene, care a utilizat aspectele menționate ca instrumente analitice la baza creării principiilor fundamentale Basel pentru o Supraveghere Bancară Efectivă.

Elementul instituțional (elementul legal) al autonomiei BC

Acordul dintre politic și instituția vizată urmează să fie regăsit în stipulările legislației naționale, prin care BC are un statut juridic separat. Autonomia BC presupune imposibilitatea intervenției a altor autorități în activitatea ei și indiferent de deciziile politice, ea își va păstra imunitatea în acțiunile sale, excluzând influențele asupra membrilor consiliului de conducere.

Elementul funcțional al autonomiei BC presupune dreptul de a stabili de sine stătător obiectivele de activitate. Stabilirea unei ierarhii a funcțiilor de activitate a devenit necesară întrucât multiplele și posibilele conflicte creează o ambiguitate

pentru cadrul de activitate și împiedică efectivitatea funcționalității autorității. Un mandat de activitate clar facilitează autonomia operațională, iar băncile centrale urmează de sine stătător să stabilească implementarea politicii monetare determinând cantitățile și ratele de interes, fiind și consultantul principal privind regimul de schimb valutar.

centrale să dispună de o autonomie financiară suficientă pentru a sprijini propriile politici. Apartenența bugetului BC în proprietatea publică sau privată a demonstrat neafectarea autonomiei BC.

Elementul managementului BC acordă dreptul acesteia de a rula de sine stătător managementul intern, a defini structurile de salarizare a

Aspectul funcțional al autonomiei BC include și responsabilitatea privind elaborarea, modificarea și punerea în aplicare a propriilor reglementări legale în limitele competenței, fără o aprobare din partea altor autorități. Perfecționarea cadrului legal este recomandată de organizațiile internaționale a fi efectuată prin consultarea publicului. O bună practică a fost recunoscută de FMI și ea constă în a publica toate actele normative cât și raportul anual (inclusiv on-line) respectând pe larg principiul transparenței.

Elementul financiar al autonomiei BC presupune prerogativa autorității de a determina cea mai bună modalitate de gestionare financiară pentru realizarea obiectivelor sale. Legea trebuie să asigure ca băncile

personalului și a structurilor sale organizaționale. De altfel, membrii de conducere urmează a fi numiți de o entitate separată. Termenul de activitate a membrilor nu trebuie să fie mai scurt decât ciclul electoral iar demiterea înainte de termen să fie efectuată în conformitate cu prevederile legislative. De asemenea, compoziția organului de conducere nu ar trebui să includă politicieni.

Conform unui studiu, apare necesitatea de a fi recunoscută concordanța elementelor menționate anterior cu principiul raportării, dărilor de seamă și transparenței activității BC. Toate acestea au devenit valori importante la momentul actual, motiv pentru care, considerăm că ele fac parte din lanțul elementelor ce caracterizează autonomia BC.

Elementul raportării, dării de seamă a BC presupune obligația de a menține permanent conturile și registrele sale contabile într-un mod care, conform procedurilor contabile acceptate în practica internațională, ar reflecta corect operațiunile băncii și situația ei financiară. BC de sine stătător va întocmi dări de seamă care vor include balanța, contul de profituri și pierderi și alte documente necesare. În cele din urmă, acestea vor fi supuse auditului extern anual, în conformitate cu standardele internaționale de audit, efectuat de către o organizație externă din acest domeniu, independentă, recunoscută în sfera auditului băncilor centrale și al instituțiilor financiare internaționale, selectată de organul de conducere a BC pe bază de licitație. Raportul auditului extern se publică împreună cu analizele financiare anuale ale BC.

În mod tradițional, BC în funcție de regimul său statutar poartă o responsabilitate față de diferite autorități precum: șeful statului, puterea legislativă, executivă sau Ministerul de Finanțe. Astfel, BC va informa aceste autorități despre situația economică a statului, operațiunile și activitatea sa realizată.

Elementul transparenței BC are drept obiectiv de a asigura prin comunicare și în mod responsabil activitatea prestată publicului larg, demonstrând seriozitate pe perioada mandatului său. Codul bunelor practici privind transparența în politici monetare și financiare al FMI, 1999 „identifică practicile de transparență recomandate băncilor centrale în conduita politicii monetare”. Și „în cazurile în care ar putea să apară conflicte între băncile centrale și autoritățile administrației publice, transparența clară a activității poate contribui la soluționarea lor, pentru consolidarea guvernării și facilitarea coerenței politice”. Poziția de responsabilitate a băncii centrale

este, în ultimă instanță, o integrare în sistemul de drept al unei țări care reglementează relațiile ei. Transparența trebuie să fie pusă în balanță cu confidențialitatea, ținând cont de prevederile legale. Obligația de a raporta și prezenta dări de seamă, de asemenea oferă o oportunitate Parlamentului și publicului de a sonda și critica activitatea BC, în scopul sporirii credibilității și întăririi efectivității fără prejudecăți a politicii de conducere.

Într-o analiză comprehensivă ne-am întrebat: care este mecanismul de coordonare a elementelor definitorii unei bănci centrale autonome? Toate elementele menționate sînt înglobate în sistemul instituțional și sînt ele interdependente în egală măsură astfel încît să formeze autonomia băncii centrale, în lipsa căreia elementele date nu pot exista sau viceversa?

Ținînd cont de faptul că autonomia BC nu este un fruct al unui stat democratic, ca urmare a examinării legislațiilor statelor cu alte regimuri politice decît cele democratice, concluzionăm că băncile centrale dispun de autonomie în orice tip de regim. Recunoașterea autonomiei BC este doar o prerogativă a organelor de stat în cursul etapelor sale de dezvoltare, iar elementele definitorii autonomiei BC descrise anterior, indiferent de forma de întrușipare a acestora în funcție de stat, astăzi, conform standardelor internaționale actuale certifică faptul că lipsa unuia devine o încălcare a standardelor de gestiune adecvată. Astfel, utilitatea elementelor definitorii autonomiei BC prin prisma unui studiu aplicativ a acestora pentru o anumită țară va demonstra gradul de autonomie a băncii centrale în raport cu alte autorități.

Viorica BOAGHI,
doctorand,
jurist BNM

Cuconadă de Sfîntul Andrei la penitenciarul pentru femei de la Rusca

Tradițiile sărbătorii de Sfîntul Andrei nu sînt date uitării nici la penitenciarul de femei. În ajunul acestei sărbători condamnații penitenciarului de la Rusca s-au reunit în cadrul unui spectacol de zile mari, organizat de Fundația „Viorica Nagacevschi”, invitații căreia, interpreți, actori, psihologi și alte personalități au venit pentru a le reda adevăratul spirit de sărbătoare femeilor care își execută pedeapsa în acest penitenciar.

Evenimentul organizat cuprinde și o ședință de consiliere psihologică pentru femeile din penitenciar. Astfel, un grup de psihologi, împreună cu Angelina Tănase, le-au prezentat deținutelor cunoștințe și tehnici de comunicare non-conflictuală și soluționare de probleme, stimulîndu-le autocunoașterea și dezvoltarea personală, pentru a preveni anumite probleme emoționale și de comportament ale acestora.

De asemenea, a fost organizat și un concert susținut de un grup de interpreți autohtoni: Janet Erhan, Laurențiu Popescu, dar și a unui grup de actori de la teatrul „Guguță” care au adus femeilor în dar mai multe colinde și urături de sărbători.

Pe lângă programul artistic, Fundația „Viorica Nagacevschi” a venit și cu o impunătoare donație de carte în limba română pentru condamnați, care cuprinde peste 1000 de titluri.

La Penitenciarul nr. 7 Rusca își ispășesc pedeapsa privativă de libertate circa 270 de femei.

Ideea organizării evenimentului dat aparține Vioricai Nagacevschi, notar, textier și director al fundației cu același nume. Scopul activității este atât readucerea valorilor populare legate de sărbătoarea Sfîntului Andrei, cît și oferirea unei mici sărbători femeilor aflate în detenție.

Toate liceele din Chișinău ar putea fi conectate la internet WI-FI

Primarul general Dorin Chirtoacă a dispus extinderea internetului WI-FI în toate liceele din capitală, iar în perspectivă să fie acoperit întreg orașul. Anunțul a fost făcut în cadrul ședinței operative a Primăriei.

Responsabili din cadrul Direcției educație, tineret și sport, spun că acest proiect se află la o etapă incipientă și că nu cunosc termenele și costurile de implementare.

În prezent, 20 de licee din Chi-

șinău sînt conectate la sistemul WI-FI cu deservire gratuită, precum și câteva parcuri din Chișinău. Acesta este un proiect social, fiind o colaborare dintre compania StarNet și Primăria Chișinău.

În cadrul ședinței de la Primărie, Direcția educație, tineret și sport a anunțat că în viitorul apropiat, grădinițele din Chișinău vor primi cîte un calculator, pentru facilitarea managementului documentelor în format electronic.

Proiecte investiționale în Chișinău

Consiliul municipal Chișinău a aprobat o listă de proiecte investiționale propuse spre implementare prin parteneriat public-privat. Decizia a fost luată în scopul atragerii investițiilor private pentru realizarea obiectivelor de interes municipal, lucrărilor publice și altor activități de interes public.

Potrivit Serviciului de presă al Primăriei Chișinău, în total, au fost propuse 29 de proiecte. Din această listă fac parte proiecte de amenajare a parcurilor, de reconstrucție a piețelor

din Chișinău, construcția centrelor medicale, azilurilor pentru persoanele în etate, complexurilor sportive. Agenții economici interesați de aceste proiecte pot accesa site-ul www.chisinau.md pentru a vizualiza lista proiectelor investiționale.

Ei își pot depune ofertele la Direcția economie, reforme și relații patrimoniale a Primăriei Chișinău. Administrația municipală va efectua studiile de fezabilitate necesare, în baza proiectelor propuse.

Papa a pledat în favoarea aderării Republicii Moldova la UE, în detrimentul Turciei

Wikileaks a făcut public un document, potrivit căruia Papa Benedict al 16-lea s-a pronunțat împotriva aderării Turciei musulmane la Uniunea Europeană. Totodată, Suveranul Pontif a pledat în favoarea țărilor creștine, cum ar fi Ucraina și Republica Moldova.

Potrivit „The Guardian”, ministrul interimar al Afacerilor

Externe al Vaticanului a declarat că acest comentariu nu reflectă poziția oficială a Sfîntului Scaun, ci este opinia personală a Papei. Cu toate acestea, oficialul recunoaște că integrarea Turciei musulmane în comunitatea europeană va prezenta anumite dificultăți. De aceea, Uniunea Europeană ar trebui să acorde o atenție sporită acestei țări.

• La solicitarea cititorilor

Drepturile și obligațiile angajatorului conform legislației muncii

Conform articolului 10 alin. (1) din Codul muncii angajatorul are dreptul:

a) să încheie, să modifice, să suspende și să desfășoare contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de Codul muncii și de alte acte normative;

b) să ceară salariaților îndeplinirea obligațiilor de

a) să respecte legile și alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective;

b) să respecte clauzele contractelor individuale de muncă;

c) să aprobe anual statele de personal ale unității;

d) să acorde salariaților munca prevăzută de contractul individual de muncă;

concediere;

f¹) să întreprindă măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și măsuri de prevenire a persecutării pentru depunere în organul competent a plîngerilor privind discriminarea;

f²) să asigure condiții egale, pentru femei și bărbați, de îmbinare a obligațiilor de serviciu cu cele familiale;

colectiv de muncă în modul stabilit de Codul muncii;

j) să furnizeze reprezentanților salariaților informația completă și veridică necesară încheierii contractului colectiv de muncă și controlului asupra îndeplinirii lui;

k) să îndeplinească la timp prescripțiile organelor de stat de supraveghere și control, să plătească amenzile aplicate pentru încălcarea actelor legislative și altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii;

l) să examineze sesizările salariaților și ale reprezentanților lor privind încălcările actelor legislative și ale altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, să ia măsuri pentru înlăturarea lor, informînd despre aceasta persoanele menționate în termenele stabilite de lege;

m) să creeze condiții pentru participarea salariaților la administrarea unității în modul stabilit de Codul muncii și de alte acte normative;

n) să asigure salariaților condițiile social-sanitare necesare pentru îndeplinirea obligațiilor lor de muncă;

o) să efectueze asigurarea socială și medicală obligatorie a salariaților în modul prevăzut de legislația în vigoare;

p) să repare prejudiciul material și cel moral cauzat salariaților în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă, în modul stabilit de Codul muncii și de alte acte normative;

r) să îndeplinească alte obligații stabilite de Codul muncii, de alte acte normative, de convențiile colective, de contractul colectiv și de cel individual de muncă.

muncă și manifestarea unei atitudini gospodărești față de bunurile angajatorului;

c) să stimuleze salariații pentru munca eficientă și conștiincioasă;

d) să tragă salariații la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de Codul muncii și de alte acte normative;

e) să emită acte normative la nivel de unitate;

f) să creeze patronate pentru reprezentarea și apărarea intereselor sale și să adere la ele.

Potrivit alineatului (2) de la același articol angajatorul este obligat:

e) să asigure salariaților condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii;

f) să asigure salariații cu utilaj, instrumente, documentație tehnică și alte mijloace necesare pentru îndeplinirea obligațiilor lor de muncă;

f¹) să asigure egalitatea de șanse și de tratament tuturor persoanelor la angajare potrivit profesiei, la orientare și formare profesională, la promovare în serviciu, fără nici un fel de discriminare;

f²) să aplice aceleași criterii de evaluare a calității muncii, de sancționare și de

f³) să introducă în regulamentul intern al unității dispoziții privind interzicerea discriminărilor după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale;

f⁴) să asigure respectarea demnității în muncă a salariaților;

g) să asigure o plată egală pentru o muncă de valoare egală;

h) să plătească integral salariul în termenele stabilite de Codul muncii, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă;

i) să poarte negocieri colective și să încheie contractul

Trupele de carabinieri – 19 ani la straja ordinii publice

La 12 decembrie curent, trupele de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne au celebrat aniversarea a 19 ani de la constituire. De la momentul fondării și pînă în prezent, prin această școală a bărbăției au trecut peste 34 mii de tineri, reprezentînd toate localitățile republicii. Prin eforturi unite, acest vast contingent a contribuit la formarea nucleului profesional al trupelor de carabinieri și obținerea rezultatelor pozitive în activitatea de serviciu.

Carabinierii, fiind trupe interne, sînt chemați să participe, împreună cu poliția sau independent, la menținerea ordinii publice, combaterea criminalității, apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, a bunurilor proprietarului și celor ale statului, executarea misiunilor de pază a ambasadelor, consulatelor și a reședințelor reprezentanților misiunilor diplomatice ale țărilor străine acreditate pe teritoriul Republicii Moldova etc. Aceste necesități au servit drept fundament pentru adoptarea, de către Parlamentul Republicii Moldova, la 12 decembrie 1991, a Legii cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne.

Dimineața zilei de 12 decembrie a debutat prin depunerea de flori la placa comemorativă din incinta Departamentului trupelor de carabinieri, dedicată militarilor căzuți la datorie. Comemorarea a continuat la cimitirul central din Capitală, cu depunerea de flori la mormîntul primului comandant al trupelor de carabinieri, care a stat la baza formării acestei subdiviziuni a Ministerului de Interne, Mihai Mamaliga, precum și la mormintele altor carabinieri căzuți la datorie. În continuare, efectivul Departamentului trupelor de carabi-

binieri s-a aliniat pentru ceremonia festivă și pentru a înfîlți solemn oaspeții de onoare.

La eveniment au participat un șir de oficialități ale statului, precum și alți oaspeți, printre care: Vasile Dragomir, vicemi-

nistrul Afacerilor Interne, comandant al trupelor de carabinieri, șefi de direcții din cadrul Departamentului trupelor de carabinieri, veterani, precum și prieteni ai militarilor.

Activitatea festivă a început cu un minut de reculegere în memoria celor 14 militari căzuți la datorie și veteranilor care au trecut în lumea celor dreți. Vasile Dragomir a felicitat efectivul prezent, urîndu-le tuturor sănătate, bunăstare, succese în serviciu, inovații și realizări pentru binele și prosperarea Patriei, menționînd că în tot acest răstimp, carabinierii au dat dovadă de bărbăție, dîrzenie și jertfire de sine, au demonstrat

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

În cazul în care nu am posibilitate să mă adresez în judecată prin avocat aș încerca să fac acest lucru de unul singur. Pentru aceasta vreau să știu care sînt cerințele exacte ce trebuie să le conțină cererea de chemare în judecată.

Lidia Pripa,
mun. Chișinău

Conform art.166 din Codul de procedură civilă oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată. În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, codul fiscal, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant;

c) numele sau denumirea pîrîntului, domiciliul ori sediul lui;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, demonstrarea probelor care confirmă circumstanțele;

f) pretențiile reclamantului către pîrînt;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

Cererea de chemare în judecată poate cuprinde și alte date, importante pentru soluționarea pricinii, precum și demersurile reclamantului. Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(decembrie 2010, nr. 47(354))

o excelentă pregătire profesională și un înalt simț al datoriei, calități care i-au caracterizat de-a lungul acestor 19 ani de activitate a departamentului. „Astăzi, trupele de carabinieri au devenit o forță puternică, competentă, care își perfecționează cu perseverență pregătirea profesională, capacitatea de luptă și calitățile militare, iar în viitor, carabinierii vor sta ferm la straja ordinii publice, apărînd cu demnitate drepturile și libertățile cetățenilor”, a ținut să precizeze V. Dragomir.

Veteranii prezenți la eveniment și-au exprimat convingerea că numele de carabinier capătă an de an o prestație tot mai mare, prin faptele săvîrșite zi de zi pentru îndeplinirea responsabilității de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității. În același timp, trupele de carabinieri dezvoltă armonios bazele unor frumoase tradiții culturale și sportive, iar înalta responsabilitate și patriotismul îi călăuzește pe militari la noi și frumoase realizări.

De asemenea, în cadrul manifestațiilor prilejuite de aniversarea a XIX- a, în toate unitățile militare ale trupelor de carabinieri au avut loc ceremonii festive, iar cei mai activi militari au primit grade militare, insigne, premii și diplome.

Lilia DUMINICA

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului APLP-51/411, pentru data de 27 decembrie 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Termocom” privind încasarea sumei de 406 720 lei 28 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Omniapresa”, pentru data de 12 ianuarie 2011, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Melitax-Grup” privind încasarea sumei de 29 192 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentanților SA „Nectar”, SRL „Proremiz”, Edu Alexei, Edu Ana, Edu Elizaveta, Edu Simion, Edu Tatiana, pentru data de 11 ianuarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Albu Serghei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Estcon Construct” SRL, pentru data de 9 februarie 2011, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Malitransexped” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Orîndaș**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Polewaczyk Mieczyslaw, pentru data de 24 decembrie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Polewaczyk Gabriela privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **G. Bivol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Strușescu Pavel, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. Docuceaev nr. 6, apt. 82, pentru data de 10 ianuarie 2011, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Strușescu Ana privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei.

Judecător **V. Brașoveanu**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lemeșcova Elena, pentru data de 25 ianuarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Vilcu Profira către Lemeșcova Elena și Cheptinari Irina privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

Judecător **Luibovi Brînză**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Carajelescov Nicolae, pentru data de 31 ianuarie 2011, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat în cauza civilă intentată de SA „Donaris Group” SA către SRL „Moldasig” șă Carajeleoxov Nicolae privind încasarea datoriei.

Judecător **Daria Sușchevici**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Băltătescu Anatolie, a.n. 1964, cu domiciliu în Durlești, str. N. Testemițanu nr. 23, pentru data de 25 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Donaris Group” privind încasarea sumei.

Judecător **L. Pruteanu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bolfun Simion, pentru data de 17 ianuarie 2011, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bolfun Ema privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **V. Ilașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Varzaru Renat, domiciliat în Chișinău, str. Petru Zadnîpru nr. 1, apt. 28, pentru data de 8 februarie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de intervenient în cauza civilă intentată de „Donaris Group” SA către CIA „Asito” SA privind încasarea sumei.

Judecător **Aliona Miron**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cioroi Vitalii, pentru data de 8 februarie 2011, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cioroi Olga privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Iurie Poținga**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Slabu Veaceslav, domiciliat: Chișinău, str. Voluntarilor nr. 16/3, apt. 18, pentru data de 11 ianuarie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Slabu Veronica privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Erhan Ion, pentru data de 18 ianuarie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de BC „Moldindconbank” SA privind exercitarea dreptului de ipotecă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ala Mafii**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cerga Ecaterina Pavel, a.n. 02.04.1952, cu ultimul domiciliu în Chișinău, str. Petru Zadnîpru nr. 1, apt. 59, pentru data de 27 ianuarie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de APLP 54/219 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ludmila Ous**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Verega Grigore, pentru data de 2 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Donaris Group” privind încasarea sumei în ordine de regres.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ala Mafii**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Fotescu Liudmila, pentru data de 26 ianuarie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tanas Raisa privind încasarea pagubei morale.

Judecător **Ecaterina Silivestru**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guțu Victoria Vasilii, născută la 27 mai 1986, domiciliul necunoscut, pentru data de 29 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr.19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-608/2010 intentată de Guțu Sergiu privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ghenadie Pavliuc**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Covalenco Dina Vasile, a.n. 21.07.1972, locuitoare a satului Hîrtop, Fălești (sat. Scumpia, Fălești), pentru data de 12 ianuarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor comun – Mădălina.

Judecător **L. Trocin**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Corneguța Arcadii, domiciliat în Chișinău, str. P. Movilă nr. 23/1, apt. 25, pentru data de 7 februarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bîtea Sergiu privind încasarea creanței.

Judecător **L. Pruteanu**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Sușițaia Natalia Nicolai, a.n. 26.01.1967 și Sușițaia Jana Anatolii, a.n. 30.11.1988, pentru data de 28 decembrie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de APLP 54/218 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ludmila Cernei**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tcaciuc Igor, pentru data de 23 decembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de APLP 54/365 privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ala Mafii**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Covalenco Tatiana, a.n. 1967 și Covalenco Denis, a.n. 1987, domiciliati în Chișinău, str. Otovasca nr. 27A, apt. 12, pentru data de 24 decembrie 2010, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de APLP 54/365 privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Mînăscuță**

ANUNȚ

Prisecari Anatolie, domiciliat în satul Cristești, Nisporeni anunț pierderea certificatului de căsătorie nr. 6 din 27 august 1992 înregistrat la Primăria satului Cristești, Nisporeni între Prisecari Anatolie și Prisecari Tatiana.

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, la ședința din 14.12.2010, a fost anunțat concursul pentru suplînirea posturilor vacante de: procuror în următoarele procuratură teritoriale: Ștefan Vodă, Basarabeasca, Leova, Rîșcani, Șoldănești, Vulcănești, UTA Găgăuzia, Călărași, Taraclia și procuror în Procuratura de Nivelul Curții de Apel Cahul (Hotărîrea CSP nr.2-3d-475/10).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pînă la 17 ianuarie 2011.

Secretariatul

Consiliului Superior al Procurorilor

tel: 22-80-64, e-mail: i.virlan@procuratura.md.

ȘEDINȚA COMISIEI DE MONITORIZARE A APCE

Recent, la Paris a avut loc ședința Comisiei pentru respectarea obligațiilor și angajamentelor statelor membre ale Consiliului Europei (Comisia de Monitorizare APCE) la care a participat deputata Ana Guțu (PL), șefa delegației RM la APCE. Ana Guțu a prezentat situația post-electorală din RM, informații privind posibilele coaliții post-electorale și a reiterat necesitatea de a găsi o soluție viabilă pentru alegerea președintelui RM. Deputatul PCRM Grigore Petrenco a criticat actuala guvernare pentru pretense fraude comise în ziua alegerilor, referindu-se la listele suplimentare ale votanților. Membrul CM din partea Sîngii Unite Europene dl Laakso a întrebat care este rolul României în politica externă a RM, fiind asistat și de deputatul G. Petrenco, care a învinuit România de nerecunoașterea identității moldovenești a cetățenilor RM.

Membrul CM dna Taktakishwili (Georgia), care a participat la procesul de monitorizare a alegerilor parlamentare din RM din 28 noiembrie a menționat progresul făcut de actualele autorități în asigurarea unui proces electoral liber și corect. Deputatul Adrian Năstase i-a răspuns lui G. Petrenco și dlui Laakso că România a recunoscut RM în frontierele moștenite din fosta URSS, iar recenta încheiere a Tratatului cu privire la regimul de frontieră între România și RM este un exemplu elocvent de corectitudine în relațiile de bună vecinătate și mai ales în intenția României de a susține parcursul european al RM. Membrul CM Andreas Gross (Elveția) a sugerat politicianilor din RM să rezolve criza politică prin înaintarea unui candidat neutru la funcția de președinte al RM. În încheierea ședinței raportorul pentru RM Ejidijus Vareikis a concluzionat că în țara noastră în urma celor 3 runde de alegeri parlamentare procesul de democratizare a societății moldovenești a avut doar de câștigat. El a făcut o constatare interesantă, și anume: cetățenii RM au demonstrat o stabilizare a opțiunilor lor electorale, deoarece 90% din votanți au ales 4 partide, acordînd un vot nesemnificativ partidelor radicale pro-ruse sau de altă orientare, iar pentru redistribuire au rămas foarte puține mandate. Vareikis a menționat de asemenea, că PCRM scade vizibil în preferințele populației, iar în caz de alegeri parlamentare anticipate partidele liberale vor avea o victorie clară asupra PCRM, astfel poziționarea partidelor politice fiind foarte diferită de cea din Parlamentul European și APCE: în RM nu există un partid socialist la fel de puternic ca cel european, numărul doi după PPE, partidele liberale se situează pe locul doi, pe cînd în Europa ele sînt pe locul trei, iar pe locul întîi în preferințele electoratului moldoveneș rămîne PCRM, partid care în Europa se află pe ultimul loc.

Președintele Comisiei de Monitorizare Dick Marty a recomandat parlamentului nou ales să reușească nominalizarea componenței noii delegații a RM la APCE pînă la sesiunea din ianuarie 2011, acesta fiind un semn pozitiv al stabilizării situației politice din RM. Comisia de Monitorizare va continua observarea procesului de democratizare instituțională a RM.

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Vlad Vlaicu**, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de drept USM; **Marcel Lungu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept USM; **Elena Tverdohleb**, vicepreședintele judecătorei Briceni; **Valentina Garabajiu**, judecătore Botanică; **Ghenadie Liulca**, judecătore Soroca; **Gheorghe Balan**, judecătore Botanică; **Valeriu Nichitov**, judecătore Soroca; **Gheorghe Marchitan**, judecătore Căușeni.

Mult stimați omagiați este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipei Dreptul și
Revista Națională de Drept

Echipei redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă șintem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

CALEIDOSCOPI

Telefoanele mobile pot provoca alergii la copii

Substanțele din care sînt alcătuite piesele ce intră în componența telefoanelor mobile pot crea reacții alergice la copiii care au organisme mai sensibile, conform unui studiu realizat de Colegiul American pentru Alergii, Astm și Imunologie, transmite publicația „Newsweek”.

Astfel, piesele din nichel folosite în interfețele telefoanelor mobile pot provoca reacții alergice locale la nivelul pielii, caracterizate de înroșiri și mîncărimi. Aceste reacții alergice sînt mai problematice pentru fete, conform alergologului Luz Fonacier, coautor al studiului, pentru că acestea pot fi expuse de foarte timpuriu la contactul cu această substanță atunci cînd le sînt date găuri în urechi pentru cercei.

Tatuajele temporare pot declanșa de asemenea reacții alergice. Acestea conțin un pigment ce este folosit și în vopsea cosmetică pentru păr și poate provoca alergii.

„Poți avea copii care devin alergici pentru că folosesc astfel de tatuaje, iar apoi la vîrsta adultă, cînd decid să-și vopsească părul pentru prima oară, pot suferi un șoc alergic”, susține expertul american.

Conform cercetătorilor, pe măsură ce mediul de viață al oamenilor devine din ce în ce mai curat, mai sigur, mai ferit de bacterii și germeni, sistemul imunitar, ale cărui reacții de apărare sînt înlocuite de obicei de medicamente și antibiotice, începe să reacționeze la contactul cu unele substanțe ce erau considerate pînă nu demult drept inofensive.

Pentru sănătatea copiilor, Luz Fonacier recomandă ca părinții să nu le ofere acces la telefoane mobile și tatuaje temporare, iar fetelor să nu li se pună cercei pînă la vîrsta de 10 ani.

Cum să combini alimentele

Unul din factorii cei mai importanți pentru a asigura o nutriție sănătoasă și echilibrată este compatibilitatea alimentelor consumate la aceeași masă. Alimentele incompatibile vor determina o digestie dificilă, provocînd în intestine fenomene de putrefacție și fermentație perturbînd asimilația compușilor esențiali unei bune funcționări a organismului.

Alimentele incompatibile sînt răspunzătoare și de procesul de stocare a grăsimilor în țesuturi, influențînd apariția excesului ponderal. Cauzele care determină aceste fenomene și modul în care alimentele incompatibile le influențează direct sînt complexe și numeroase. Vă sugerăm însă să țineți seama, pe cît posibil, de următoarele indicații:

- consumați cît mai pu-

ține glucide, chiar din cele „bune”, pentru a nu suprasolicita pancreasul (secreția de

ciuri și grăsimi la aceeași masă. Această combinație provoacă fabricarea supli-

ore înainte de a consuma lipide, după ce ați absorbit glucide. Preferați lipidele bune care contribuie la prevenirea maladiilor cardiovasculare;

- însoțiți consumul de lipide de cel al fibrelor (salate, fasole verde etc.);

- așteptați, cel puțin, 45 de minute pentru a consuma glucide, după ce ați absorbit lipide;

- după masă, așteptați cel puțin 3 ore înainte de a consuma fructe;

- evitați pe cît posibil lipidele „rele”, mai ales cele care se transformă în acizi grași saturați și care provoacă creșterea nivelului de colesterol „rău”: mezeluri, brînzeturile grase, lactatele, ouăle;

- cînd mîncăți fructe sau miere de albine, evitați orice alt aliment, în afara proteinelor slabe;

- mîncăți multe salate, bogate în fibre, dar evitați sfecla și porumbul în pregătirea salatelor asortate. Nu însoțiți salatele de crutoane.

insulină ar crește și s-ar stoca grăsimi în exces);

- organismul nu are de fapt nevoie de glucide din surse exterioare, fabricînd el însuși glucide în procesul de metabolizare a rezervelor de grăsimi;

- evitați să mîncăți dul-

mentară de grăsimi, depozitarea acestora și apariția excesului de greutate. Deci, nu adăugați unui preparat cu orez, nu folosiți garnitură de cartofi prăjiți lîngă friptură, nu serviți sosuri dulci alături de cîrnați sau jambon;

- așteptați cel puțin trei

Călătoriți înțelept – Călătoriți cu Vector!

„VECTOR-TUR” VĂ PROPUNE URMĂTOARELE OFERTE PENTRU SĂRBĂTORILE DE IARNĂ:

BUCOVEL (Ucraina)

Perioada 28.12.10-12.01.11

Pachet servicii: 6 zile/5 nopți – hotelul „Gorgany” de 4 stele;

362 de euro /persoană DBL - standard;

420 de euro/persoană DBL - lux.

Pachet servicii: 7 zile/6 nopți – hotelul „Gorgany” de 4 stele;

395 de euro/persoană DBL - standard;

475 de euro/persoană DBL - lux.

Pachetul include: cazarea, micul dejun, asigurarea medicală.

Recomandăm pentru tururi individuale, de familie și corporative.

Din 02.01.11 – pachet servicii: 3 zile/2 nopți – hotelul „Gorgany”;

100 de euro/persoană DBL - standard.

Pachetul include: transport tur-retur, cazare, micul dejun, asigurarea medicală, excursii și transport la pîrtie.

Calculul ofertelor sînt efectuate pentru grup de 46 de persoane.

Recomandăm pentru studenți și elevi.

Puteți petrece un REVELION exotic în EGIPT, TAILANDA, BULGARIA, ITALIA, AUSTRIA, GRECIA!

ROMÂNIA

Crăciunul în vila „Ecotur” de 4 stele, din Ceahlău

Perioada 24.12.2010-27.12.2010 și 06.01.2011-09.01.2011

Pachet servicii: 4 zile/3 nopți;

185 de euro/persoană.

Pachetul include: cazare în camera DBL, micul dejun, 2 cîne, cîna festivă de Crăciun, program de colinde susținut de copiii din zonă.

Tururi individuale sau corporative, la dorința solicitanților. Firma turistică perfectează actele de obținere a vizei.

Revelionul – 2011 în vila „Ecotur” de 4 stele din Ceahlău
Perioada 30.12.2010-02.01.2011 (perioada se poate modifica la solicitarea clientului)

Pachet servicii: 4 zile/3 nopți;

Preț pachet:

- cazare în camera DBL de 4 stele - 260 de euro/persoană;

- cazare în camera DBL de 3 stele - 240 de euro/persoană.

Pachetul include: cazarea, micul dejun, 2 cîne, cîna festivă de Revelion, program de colinde și urări susținut de grupurile de copii din zonă.

Tururi individuale sau corporative la dorința solicitanților. Firma turistică perfectează actele de obținere a vizei.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 2329